

Barbara Szybowicz, Adam Szybowicz, Barbara Drobniewicz

Marcinkowice, gm. Chełmiec, woj. nowosądeckie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 20, 145-146

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania prowadził mgr Mieczysław Góra /autor sprawozdania/. Finansował WKZ w Łodzi. Drugi sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna /XI-XII w./

Stanowisko położone jest na wysokim cyplu nad rzeką Ner, około 2 km na zachód od zajezdni tramwajowej. Prace skoncentrowano na polu rolnika Wiesława Piotrowskiego, które sąsiaduje przez ścieżkę z polem Henryka Wojtasika, na którym odkryto w 1985 r. trzy jamy wczesnośredniowieczne. Prace miały charakter badań poszukiwawczych. Rezultatem tych prac było znalezienie tylko jednej dużej jamy osadniczej z okresu wczesnego średniowiecza. Po zdjęciu warstwy ornej była to w rzucie płaskim wydłużona elipsa o wymiarach 3,5 x 1,3 m i głębokości dochodzącej do 60 cm od powierzchni ziemi. W wypełniku jamy natrafiono na znaczne ilości ułamków naczyń glinianych, kości zwierzęce, fragmenty polepy, dwa gwoździe żelazne. Pomimo, iż jest to materiał zabytkowy wyraźnie szczątkowy, świadczy jednak o istnieniu w tym miejscu średniowiecznej osady.

Prace będą kontynuowane.

MAŁA NIESZANKA, gm. Wielka Nieszawka
woj. toruńskie
Stanowisko 1

patrz
wczesne średniowiecze

MARCINKOWICE, gm. Chełmiec
woj. nowosądeckie
Stanowisko 1

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii
Muzeum Żup Krakowskich
w Wieliczce
Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Nowym Sączu

Badania prowadzili mgr Barbara Szybowski, mgr Adam Szybowski /autor sprawozdania/ i mgr Barbara Drobniewicz. Finansował WKZ w Nowym Sączu. Trzeci sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne.

Przebadano obszar 300 m². Kontynuowano badania na majdanie, rozszerzając teren badań w sąsiedztwie odcinków ubiegłego sezonu oraz dokonując cięcia wału /w południowej części grodziska/ i wykonano cięcia dawniejszego wału w północnej części.

Południowa część grodziska - majdan został całkowicie zniszczony wskutek intensywnej orki i erozji. Sytuację stratygraficzną przedstawia się następująco: cienka warstwa orna 5-10 cm i skalisty piaskowcowy cielec. W warstwie ornej występują liczne ułamki ceramiki kultury łużyckiej i wczesnośredniowiecznej. Odsłonięto trzy jamy /7/ wykute w skalistym podłożu. Wypełnik ich stanowił rumosz skalny i niewielka ilość ceramiki, w tym nowożytniej, a więc obiekty trudne do datowania. Należy się również liczyć ze współczesnym pochodzeniem obiektów. /Grodzisko góruje nad okolicą i było obiektem strategicznym w czasie ostatniej wojny - liczne rowy strzeleckie, a także bunkry/. Na grodzisku zachował się niewielki, widoczny fragment wału od strony południowej. W 1985 r. dokonano cięcia istniejącego wału. Obecnie dokonano cięcia w miejscu jego zaniku - został całkowicie rozorany. Badania potwierdziły znaną stratygrafię. Na próchnicy kopalnej o miąższości 5-20 cm, występuje warstwa polepy, węgli drzewnych i kamieni. Jest to I faza budowy umocnień obronnych, które stanowiły same zabudowania. Po ich zniszczeniu wybudowano palisadę oraz usypano wał ziemny /II faza/. Z jadra wału pochodzi duża ilość ceramiki kultury łużyckiej oraz kości zwierzęcych, polepy i węgli drzewnych.

Północna część grodziska. Przed rozpoczęciem badań /wiosną/ dokonano dokładnej penetracji grodziska. Zauważono formę przypominającą wał bardzo słabo rzucający się w terenie. Dokonano jego cięcia. Okazało się, że jest to hałda po usypanych tu bunkrze z ostatniej wojny. Na-

trafiono na umocnienia drewniane i amunicję. Nie stwierdzono żadnych obiektów prahistorycznych. Natomiast zebrano bardzo dużą ilość ceramiki kultury łużyckiej, ceramika lateńska - grafitowaną oraz z wczesnego średniowiecza, a także kamienia żarnowe i rozcieracze i neolityczny lub wczesnobrązowy sercowaty grocik krzenienny. Stąd też pochodzą 2 fragmenty czaszki ludzkiej.

Badania będą kontynuowane.

MASŁOWIECZ, gm. Hrubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 15

pátrz
okres wpływów rzymskich

MOKRE, gm. Zamość
woj. zamojskie
Stanowisko 1

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
w Zamościu

Badania prowadził mgr Wiesław Koman. Finansował WOKAK w Zamościu. Kontynuacja prac ratowniczych z lat 1981-1983. Czwarty sezon badań. Wczesnośredniowieczne cmentarzysko kurhanowe oraz ślady osadnictwa z epok neolitu, brązu i żelaza.

Przebadano powierzchnię około 230 m², badając cały kurhan nr 7 oraz pozostałości kurhanów nr 3 i 4.

Kurhan nr 3 posiadał formę niskiego kopca o wysokości około 50 cm, owalny zarys o średnicy 7-8 m. Jedna jego ćwiartka, południowo-wschodnia była przebadana jeszcze w 1983 r. W bieżącym sezonie pozostałe trzy ćwiartki. Eksplorację prowadzono warstwami mechanicznymi po 5-10 cm miąższości zachowując poziom "lustra wody", a każdy zabytek namierzano trójwymiarowo.

Najwięcej fragmentów ceramiki i przepalonych kości ludzkich odkryto w ćwiartce południowo-zachodniej. Znaleziono tu skupisko zabytków, w którym wyróżniono dno naczynia i fragmenty jego wylęwu, datując na VIII-IX w. oraz dużą ilość przepalonych fragmentów kości ludzkich. Najprawdopodobniej naczynie to pełniło rolę popielnicy. Pierwotny nasyp kurhanu posiadał zarys prostokątny o zaokrąglonych narożnikach. Od strony zachodniej, północnej i wschodniej pierwotnego nasypu znajdowały się owalne w zarysie a nieckowate w przekroju jamy, które posiadały intensywnie ciemno zabarwione wypełnisko z fragmentami węgla drzewnego. Południowy stok nasypu kopca był dłuższy i łagodniejszy niż pozostałe, mierzył około 4,5 m, gdy inne miały po około 3,5 m. Pierwotna wysokość nasypu wynosiła około 2 m.

Kurhan nr 4 został zniszczony w znacznym stopniu przez miejscową ludność wybierającą piasek z terenu cmentarzyska. Ocalała jedynie część północno-wschodniej ćwiartki, w której odkryto niewielką ilość fragmentów ceramiki oraz przepalonych kości ludzkich. Nasyp tego kurhanu posiadał również zarys prostokątny z zaokrąglonym narożnikiem. Stwierdzono, że od północy i wschodu nasy ograniczony był jamami przykurhanowymi, takimi jak w kurhanie nr 3. W jamie od strony północnej nasypu odkryto przydenna część naczynia, datowanego na w połowę VIII w.

Kurhan nr 7 przed przystąpieniem do badań posiadał średnicę około 6,5 m i wysokość około 30 cm. Podzielono go na 4 ćwiartki, które badano naprzemiennie. Najwięcej materiału zabytkowego grupowało się w ćwiartkach zachodnich. Fragmenty ceramiki tu znalezionych należały do 4 naczyń, datowanych na VIII-IX w. Odkryto także dużą ilość przepalonych kości ludzkich, które grupowały się w ćwiartce północno-zachodniej. Nasyp pierwotny tego kopca posiadał również czworoboczny nasyp z zaokrąglonymi narożnikami. Kurhan od strony północnej ograniczony był dużą jamą ze spora ilością węgla drzewnego. Charakter wypełniaka jamy sugeruje, że mogła mieć charakter tzw. "ustrzyny" ?? lub obiektu o podobnym przeznaczeniu. Pierwotna wysokość nasypu sięgała około 1,5 m, a jego stok południowy, podobnie jak w kurhanie nr 3, był dłuższy i łagodniejszy niż pozostałe, tworząc łagodne podejście na szczyt kurhanu /rampa/.

Po zakończeniu badań wykopaliskowych kurhany nr 3 i 7 zostały zrekonstruowane do przy-